

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna šte. 1 Din

UREDNIŠTVO: telefon številka 21
UPRAVA: telefon številka 54

Štev. rač. poštne hran. 12.549

izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murški Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

II. LETO

Murska Sobota, 29. oktobra 1933.

ŠTEV. 44

Po volitvah.

Ena največjih in najvažnejših nalog naše vsedržavne stranke je kronana z uspehi. Občinske volitve so v naši državi končane in izvoljeni zaupniki ljudstva so prevzeli nase veliko dolžnost, da uredijo občine v skladu z novim občinskim zakonom. Njih naloga pa seže še dalje. Poglobitev ideje jugoslovenskega programa spada med najvažnejša mesta pri notranji ureditvi občin, ki so osnovne edinice naše narodno-državne zgradbe. S tem se bo v veliki meri okrepila in povečala notranja in zunanja moč naše domovine, kar je baš v sedanjih razburkanih časih potrebno bolj kot kdaj prej.

Z največjim upanjem zremo bodočnosti v oči, saj se je 60 odstotkov vseh volilnih upravičencev v celi državi, postavilo v tabor J. N. S. ki je izvojevala zmago, kakršne še ne pomni zgodovina političnih strank našega naroda. S tem pa je bil že tudi položen trden temelj za nadaljno delo v duhu jugoslovenstva, ki ga nemore več zrušiti nobena notranja in ne zunanja sila. V slogi je moč, je volja za delo in uspehi ne morejo izostati!

Službeni podatki izkazujejo, da je skoro dva miliona ljudi glasovalo za J. N. S. S tem pa ni dana stranki le moč ampak tudi velika odgovornost in dolžnost, saj je predstavica celokupnega jugoslovenskega naroda. Od nje je odvisno mnogo, premnogo! Za to so strankine organizacije postavljene pred nove naloge in od najvišjega, do najnižjega funkcionarja bo treba zahtevati še večjo vdanost in požrtvovalnost za delo med narodom in za narod.

Borba je bila težka a zmaga je bila velika. Kar je predvsem zasluga strankinih organizacij. Vsa čast jim in vse priznanje. A delo še ni končano. Tudi v bodočnosti bo še treba vstrajnega dela, da se stopnjo za stopnjo izvrši velik program J. N. S. na korist države in naroda kot celote, a s tem obenem na korist vsakega posameznega državljanca!

Občine v srezu Murska Sobota.

Dne 23. oktobra so začeli uradi poslovati z novimi občinami, radi tega ponovno objavljamo občine, ki so se združile in priporočamo, da si ta seznam izrežete in shranite.

- 1) **Bodonci**, N. Beznovci, Radovci, St. Beznovci, Vadarci, Zenkovci.
- 2) **Cankova**, Domajinci, G. Črnci, Korovci, Krašči, Topolovci.
- 3) **Gor. Lendava**, Kovačevci, Kruplivnik, Vidonci, Trdkova.
- 4) **Gor. Petrovci**, Adrianci, Boreča, Čepinci, Lučova, Martinje, Neradnovci, Stanjevi, Šulinci, Ženavljia.
- 5) **Gor. Slaveča**, Doliči, D. Slaveča, Kuzma, Matjaševci.
- 6) **Križevci**, Domanjševci, Ivanjševci, Kančevci, Košarjevci, Kučeč, Lončarjevci, Panovci.
- 7) **Kupšinci**, Borejci, Črnelavci, Rankovci, Vančavas, Veščica.
- 8) **Mačkovci**, Dankovci, Kuštanovci, Moščanci, Olovci, Pečarjevci, Poznanovci, Prosečkavas.
- 9) **Martjanci**, Andrejci, Krnci, Lukačevci, Mlajtinci, Nemčavci, Noršinci, Sebeborci.
- 10) **Murska Sobota**.
- 11) **Murska Sobota okolič**, Bakovci, Gradišče, Krog, M. Črnci, Rakičan, Satahovci.

12) **Pertoča**, Fikšinci, Gerlinci, Motovilci, Ropoča, Večeslavci.

13) **Prosenjakovci**, Berkovci, Čikečkavas, Fokovci, Ivanovci, Pordasinci, Ratkovci, Selo, Središče.

14) **Puconci**, Bokrači, Brezovci, Dolina, Gorica, Markišavci, Predanovci, Polana, Šalamenci, Vaneča.

15) **Rogašovci**, Kramarovci, Nuskova, Ocince, Sv. Jurij, Serdica, Sotina.

16) **Strukovci**, Krajna, Lemerje, Puževci, Skakovci.

17) **Šalovci**, Budinci, Hodoš, Krplivnik, M. Dolenci, Markovci, Peskovci, V. Dolenci.

18) **Tešanovci**, Moravci, Vučja gomila.

19) **Tršina**, Gederovci, M. Petrovci, Petanjci, Sodišinci, Tropovci.

Vse knjige in tiskovine ter vse potrebščine, ki jih bo treba nabaviti za nove občine, se dobijo v trgovini Hahn v Murški Soboti.

POLITIKA

Predsednik madžarske vlade Gömböš in zunanji minister Kanya sta se na potu v Ankaro, kamor jih je povabila turska vlada, ustavila tudi v Sofiji, kjer sta imela z bolgarskim zunanjim ministrom kratek razgovor. Pred odhodom je Gömböš izjavil: Med Bolgari in Madžari ni nikakih sporov. Mislim, da se bomo tudi v gospodarskih vprašanjih sporazumeli. Madžarski je mnogo do prijateljstva in bratskega razmerja z Bolgarijo.

Narodna skupščina se je po daljših počitnicah zopet sestala, da reši nekatere nujne zadeve. Med tem časom so dvorano Narodne skupščine popolnoma popravili. Pred sejo so poslanci čestitali ministru Kramerju k odlični zmagi pri občinskih volitvah v dravskih banovini. Na seji je na to prečital predsednik g. dr. Kumanudi pismo predsednika grškega parlamenta, v katerem poziva našo narodno skupščino k še tesnejšemu sodelovanju z balkanskimi narodi. Temu je sledila odobritev novih poslanskih mandatorov, naslednikov umrlih poslancev.

V Nemčiji se pripravljajo za volitve. Pri volilni borbi bodo sodelovali skoro vsi ministri. Tudi Hitler bo govoril na mnogih shodih. Govori se, da bo nemška vlada v kratkem

preosnovana. Hitler bi po teh vesteh prevzel zunanje ministrstvo. Iz vlade bi izpadli vsi ministri, ki niso narodni socialisti.

Italjani so zopet zaprli 30 Slovencev v okolici Postojne, med njimi tugi jugoslov. železničarja, ki se je nahajal po službenih opravkih v Postojni. Vklencene so jih odvedli v tržaške zapore. Zaprti rojaki so osumljeni, da so rovarili proti vladi.

Notranji minister g. Žika Lazić je na seji Narodne skupščine postavil na laž trditve nasprotnikov, češ, da so se pri zadnjih občinskih volitvah izvršila na volilce nasilja.

Vse protidržavne stranke v Češkoslovaški je vlada razpustila. Zakon je naperjen proti strankam in drugim organizacijam, ki delujejo proti državi.

Anglija se oborožuje na morju in je predvidena graditev 25 novih vojnihih ladij. Zato se mora za prihodnji proračun računati z velikim zvišanjem izdatkov za vojaške svrhe.

Deputacija zastopnikov naše gospodarstva je pred dnevi posetila ministrskega predsednika dr. Srskeča in ga med drugim tudi opozorila na pretirano strogost davčnih organov. Predsednik vlade je obljubil,

da bo dal stvar preiskati in nepravilnost odpraviti.

Položaj v Avstriji je znova skrajno napet. Tokrat se Dollfussova vlada čuti ogroženo od socialnih demokratov, ki imajo v Avstriji še vedno zelo velik vpliv. Bajje hoče vlada v vseh občinah, kjer imajo upravo v rokah socialisti, postaviti vladnega komisarja. Socialni demokrati grozijo s splošno stavko.

Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš se je sestel z dr. Dollfusom. Razpravljala sta med drugim tudi v poglobitvi gospodarskih odnosov med Češkoslovaško in Avstrijo. **Novo predsedstvo Narodnega predstavništva** je bilo izvoljeno. Za predsednika Narodne skupščine je bil ponovno izvoljen dr. Kosta Kumanudi, a za predsednika senata pa bivši minister dr. Tomašević.

Tudi skandinavske vlade sklepajo zvezo. V kratkem se bodo pričela pogajanja med Dansko, Švedsko in Norveško o ožjem sodelovanju na gospodarsko-političnem in kulturnem polju.

Razgovori med Ameriko in Rusijo so v polnem teku in pričakovati je, da bo med državama prišlo do tesnega sodelovanja na političnih in gospodarskih področjih. Zasluge za to ima Japonska, ki v zadnjem času grozi na vse strani in hoče zopet zagnati vojno na Daljnem vshodu. Gotovo se bo sedaj umirila ker ji le prevelika sila stoji nasproti.

Sporazum med Kitajsko in Japonsko bo sklenjen že v prihodnjih dneh. S tem si hoče Japonska olajšati položaj napram Rusiji in Ameriki, ki sta se združile proti njej.

Od Prage do Atene naj se ustvari edinstvena gospodarska enota, tako je izjavil češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš zastopniku nekega londonskega časopisa. Dodal je: „Ta načrt se do sedaj ni mogel uresničiti in je treba še delati na njem, tako da Romunija, Jugoslavija in Češkoslovaška v teku prihodnjih let postanejo gospodarsko samostojna celota, ki naj v gospodarskem pogledu stopi na mesto stare avstro-ogrske monarhije. O reviziji mirovnih pogodb pravi, da kdor bi hotel danes spreminiti državne meje bi povzročil vojno. Vpostavitve habsburške monarhije smatra dr. Beneš za popolnoma neverjetno. Če pa bi že prišlo do tega bi Mala antanta takoj odgovorila z popolno blokado Avstrije.“

Darujte za
POPLAVLJENCE!!

Evangelikanska verska slavnost v Puconcih

Pretečeno nedeljo je pucon- ska evangeličanska verska občina na najsvečanejši način proslavila 150 letnico svojega obstoja. Ev. verska občina se je ustanovila l. 1783. ko je takratni cesar Jožef II. izdal tolerančni edikt s katerim je evangeličanom dal vse sloboščine, dovolil jim je zidanje cerkev in šol, vzdrževanje duhovnikov in verskih učiteljev ter javno službo božjo, ki je bila do takrat prepovedana. In 12. okt. 1783 leta se je v Puconcih vršila že prva javna služba božja tamojšnje evang. verske občine na posestvu takratnega lastnika Kūhar Franc Jakoba. Ker se je širilo v takratni dobi vso evangeličansko versko gibanje baš iz Puconci, je postalo mesto prve javne službe božje zgodovinskega pomena za vse naše rojake, ki so se oklenili Lutherovih nauk. Za to so tamkaj postavili spomenik, ki je bil preteklo nedeljo odkrit. Sploh pa so se Puconci že dolgo pripravile na čim dostojnejše proslavitev svojega važnega jubileja: že lansko leto so okrog cerkve postavili lep betonski plot, svet pred cerkvijo zravnavali in ves prostor kanalizirali.

Nedeljsko svečanost, na kateri se je zbralo 200 in sto vernikov skoro iz vsega Prekmurja, se je začela že v zgodnjih dopoldanskih urah, pri spomeniku. Svečanost je otvoril ev. misijonar g. Kerčmar Zoltan z pesmijo: „Spominanje 1873 leta“ katero je zložil vpokojeni učitelj g. Flisar Janez. Za njim so govorili murskosoboški ev. senjor g. Kovač Štefan in bodonski duhovnik g. Šiftar Karol. Vsi so v lepih besedah razložili pomen svečanosti. Sledilo je lepo izvajanje inspektorja prekmurskega senjorata g. poslanca Benka, ki je ob koncu svojega govora predal spomenik v čuvanje g. Kūhar Štefanu. Ta je v imenu puconske cerkvene občine obljubil vso skrb za znamenje, ki naj

bo potomcem za vzgled in vspodbudo v njihovem verskem življenju. Svečanost ob spomeniku je zaključila šestošolka iz Ptuja gdč. Vljaj Vilma z priložnostno pesmijo, ki jo je zložil g. Flisar.

Po odkritju spomenika je bila svečana služba božja pri kateri so govorili moravski pomožni duhovnik g. Kūhar Franc, lendavski duhovnik g. Škalič Aleksander, radkersburški duhovnik g. Lic. Goschenhofer Henrik ter domači duhovnik g. Luthar Adam. Niti polovica navzočega občinstva ni moglo v prostorno cerkev, za to se je morala vršiti tudi božja služba na prostem kjer so imeli cerkvene govore gg. Kerčmar Zoltan, Kūhar Franc in Škalič Aleksander.

Pri svečanostih je sodeloval domači mešani in moški pevski zbor pod vodstvom domačega kantorja g. Ozvata in strukovska godba pod vodstvom g. šol. upr. Bakoja.

Po službi božji se je vršilo slavnostno zborovanje na katerem je bil navzoč tudi g. sreski načelnik g. Lipovšek kot zastopnik kr. banske uprave. Z lepimi besedami je čestital v imenu gosp. bana in sreza puconski fari k važni obletnici. Tudi vse navzoče korporacije, kakor murskosoboško in domače evang. žensko društvo v čigar imenu je spregovorila ga. Ratkai, so se v vznešenih besedah pridružile čestitkam g. sreskega načelnika. Poleg mnogih pismenih čestitk je bila tudi čestitka evang. škofa g. Dr. Filip Poppa iz Zagreba. Z velikim navdušenjem se je na to sklenilo, da se odpošlje pozdravna brzojavka Nj. Vel. kralju Aleksandru, škofu dr. Poppu in drugim. Z himno „Trdi grad“, se je zaključilo zborovanje.

Po svečanosti je bil pri g. Kūhar Janezu skupni banket, kateremu je sledila ljudska veselica.

K jubileju tudi naše iskrene čestitke!

je le na delavske sloje. A kljub temu ni manjkalo po naših ulicah priganjačev in agitatorjev z rdečim cvetjem v gumbnicah. Še z orožniki so prišli malo vs križ, ker pač niso poznali volilnega zakona. Izrazitejše borbe med posameznimi skupinami pa ni bilo. Volilna komisija, pod predsedstvom g. šol. upravitelja je po šesti uri že zaključila poslovanje. Izid volitev v našem srezu bomo objavili skupno s splošnim izidom v dravski banovini, v prihodnji številki.

— **Ornamentna rastava** na tuk. realni gimnaziji. (Telovadnica, vhod skozi dvoriščna vrata). Akademski slikar g. profesor Jugovič Friderik bo v dnevih od 29. okt. do vključno 1. nov. in sicer od 9. do 12. ure priredil izredno zanimivo razstavo ornamentalnih risb lastnih kompozicij, ki so jih izdelali pod njegovim vodstvom in po njegovi metodi učenci drž. real. gimnazije v Kranju ter drž. učiteljske šole v Mariboru. Obisk rastave se priporoča vsem, ki kažejo zanimanje za lepo ornamentiko, predvsem pa priporočamo obisk industrijskim, obrtnim in trgovskim krogom ter naraščaju. *Vstop prost.*

— **Nezgoda na cesti.** Pred dnevi je avtomobil trgovca g. Cvetiča, katerega je šofiral g. Hujs Štefan, privozil prav počasi iz dvorišča trgovine Cvetič na cesto. Šofer je dajal predpisana znamenja ko je videl, da baš v istem času vozi kravja prega na cesti, pred katero je stopala posestnica Franko Katarina iz Cvetne ulice. Ko je avto že zaokrenil na cesto in vozil v isto smer, kakor vprega, katero je že do polovice prehitel, so se najbrže krave preokrenile in pritisnile Franko proti vozilu. Pri tem je imenovana dobila notranje poškodbe. K sreči je avto vozil prav počasi, ker bi drugače bila večja nesreča nezogibna. Šoferja ne zadene pri tem nikaka krivda ter je nesrečo pripisati zgolj slučaju.

— **V mlatilni stroj je padel.** Pred dnevi so mlatili pri posestniku Sinic Štefanu v Kupšincih, kjer je bil zaposlen tudi delavec Žokš Anton. Proti večeru, ko so že delo končali, se je imenovani podal na stroj, da ga osnaži. Po neprevidnosti je stopil preblizu odprtini in slučaj je hotel, da je baš v istem trenutku neka mimoideča dekla zavrtela kolo pri stroju. Stroj je zgrabil delavca in mu dobesedno iztrgal kosti in meso iz leve noge, da mu je ostala le ohlapna koža... Takoj so ga odpeljali v bolnišnico, kjer so mu odrezali levo nogo pod kolenom.

— **Nesreče.** Služkinja Gal Adela iz Murske Sobote, je padla tako nesrečno po stopnicah, da si je izpahnila nogo. — V prepiru sta se brata Vidonja spoprijela. Pri tem je Štefan Vidonja svojega brata Franca udaril nekajkrat s kolom po glavi in po hrbtu s tako silo, da se je moral zateči v bolnico. Vidonja je doma iz sv. Jurija. — Tesarski pomočnik Gergek Jožef iz Cankove je pri graditvi neke hiše padel iz velike višine na tla. Pri tem si je zlomil levo roko in si je

močno poškodoval prsni koš. — Benko Janez dninar iz Bakovci je padel pred dnevi s hleva. Padel je na kol in dobil težke notranje poškodbe.

Gornja Lendava

— **Nesreče.** V Martinju je 2 letni sinek posestnika M. v odsotnosti staršev segel po steklenici esenca. Na pravil je požirek in dobil pri tem hude notranje opekline. — Neki F. iz Kruplivnika je pri delu stopil tako nesrečno na vile, da so mu ostre konice predrle celo nogo od stopala do gležnjev. Oba slučaja je hitra zdravniška pomoč rešila vseh nadaljnjih komplikacij. — V soboto 21. t. m., ko so odstranjevali na gradu ostanek ogrođa, ki so ga rabili pri popravilu grajskega stolpa, je neki delavec iz Cankove zgubil v višini 7 m ravnotežje ter z vso silo telebnil na tla. Priletel je z tako silo z glavo navzdol, da je nastala v zemlji 13 cm globoka udrtna. Radi odsotnosti domačega zdravnika je bil takoj pri polni zavesti odpeljan v mursko soboško bolnico. Doznali smo, da je vkljub groznemu padcu, ki bi bil zanj lahko usoden, še odnesel precej zdravo kožo. Nalomil si je le roko in rebra so se mu nekoliko zrahlala.

— **Tatvina.** V noči od zadnjega petka na soboto so neznani zlikovci udrli v klet gostilničarja g. Maršika in od tu odnesli 45 kg masti, 10 kg. mesa in 3½ kg. klobas. Izgleda pa, da so bili še precej „pošteni“ uzmo- viči, kajti pustili so nedotaknjeno 60 kg. mesa in 40 kg. masti. Po izjavi prizadetega so izvršili krajo gotovo kake „domače“ osebe, katerim so bili znani vsi gospod. prostori z vsebino vred. Zadevo preiskuje tuk. orožništvo.

— **Sajenje sadnega drevja.** Najbolj prikladen čas za sajenje sadnega drevja je jesen. Umen gospodar nasaja v svoj saooovnjak le taka drevesca, ki se bodo dobro obnesla in mu rodila dober sad za izvoz. Smelo trdimo, da je v tuk. okolici ena najlepših drevesnic na Kruplivniški šoli. Interesenti dobijo tamkaj za znesek 6—8 Din po najboljši vrste lepih, zdravih sadnih dreves, katerih sad zavzema danes o eksportu prva mesta. Oglejte in prepričajte se ter izrabite to ugodno priliko.

— **Smrt radi odlašanja.** Pri nekem pretepu v Večeslavcih je zadobil F. M. majhno poškodbo na glavi. Kljub temu, da se mu je rana pričela gnojiti, ni temu posvečal nikake pažnje. Zdravniško pomoč je odklonil in odlašal od dne do dne. Ali radi nastalih hudih bolečin vendar ni mogel preko nje. Zglasil se je pri tuk. zdravniku, ki ga je radi sumnje, da ima gnojno vnetje možganske mreže takoj odpredil v bolnico. Ker je bila zdravniška pomoč že prekasna, je moral po lastni krivdi izdihniti mlado življenje. Ta resen in žalosten slučaj je živa priča kako malo važnosti polagajo poedinci na dobljene rane. Pomnite, da so dobljene rane na gla-

Strašna železniška nesreča v Franciji

V torek se je pripetila pri postaji Boneville velika železniška nesreča, ki je zahtevala številne človeške žrtve. Ubitih je bilo nad 40 potnikov, več kot 150 oseb je deloma smrtnonevarno ranjenih. Nesreča se je dogodila baš, ko je hotel brzovlak s hitrostjo 100 km prevoziti most preko

reke Roulois. Tik pred mostom je lokomotiva skočila s tira ter treščila v 10 m globok prepad. Pri tem je potegnila seboj tri osebne vagone. Strojvodja in kurjač sta bila ubita. Kakor po čudežu so ostali zadnji vagoni na progi. Kraj nesreče nudi strašno sliko.

Murska Sobota

— **Osebnosti.** V višjo položajno grupo je napredoval sreski gozdarski referent pri tukajšnjem sreskem načelstvu g. ing. Josip Miklavčič. Čestitamo! — S kraljevim ukazom je premeščena učiteljica Leopoldina Kos iz Šmartna pod Šmarno goro v Mursko Soboto.

— **Volitve v Delavsko zbornico.** Preteklo nedeljo so se vršile volitve v Delavsko zbornico, ki so pri nas potekle v miru. Tudi tokrat je bilo volilno gibanje živahno, a še daleč ni doseglo one živahnosti, kakor zadnje občinske volitve. Pa je, tudi povsem razumljivo, saj so se nanaša-

vi, ki je najobčutnejši in najnevarnejši del telesa, brez zdravniške pomoči lahko vsikdar smrtne. Zato ne štedite in ne odlašajte tam kjer gre za vaše lastno življenje.

Organizacija.

Ustanov. obč. zbor kraj. org. JNS v Tišini. V nedeljo dne 23. t. m. se je vršil v Tišini v prostorih gostilne Čipot ustanovni občni zbor krajevene organizacije JNS. za komasirano občino Tišina, katerega se je udeležilo veliko število najuglednejših posestnikov iz vseh vasi nove pol. obč. in tudi lepo število posestnikov iz Gradišča. Občni zbor je vodil v imenu pripravljalnega odbora g. šol. upr. Antauer E. K organizaciji je pristopilo takoj prvi dan 124 članov, katero število se bode gotovo z ozirom na zanimanje, katero vlada med našimi občani za organizacijo, v kratkem podvojilo. Pri volitvah je bil izvoljen enoglasno za predsednika kr. org. g. šol. upr. Antauer. V imenu nar. posl. g. Benka je pozdravil novo kr. org. g. geom. Pertot. Iz obč. zbora je bil odposlan brzojavni pozdrav predsedniku JNS. g. min. Uzunoviču in g. nar. posl. Benku.

MED TEDNOM DOMA

Čoln s šestimi potniki se je prevrnil v Dravi v nedeljo popoldne, blizu Varaždina. Utonila sta prevoznik in neka ženska, dočim so ostali srečno splavali do obrežja.

Neki Šarpjar se je javil sodišču češ, da je ubil v bližini Segedina svojo zaročenko. Seveda so ga oblasti dale takoj pod ključ in se informirale o priznanem zločinu. Izkazalo pa se je, da se Šarpjar nalaga in je le hotel radi siromašiva preživeti zimo v zaporih.

V Črni gori je v zadnjih dneh nastal hud mrz. Padlo je mnogo snega, tako da je v nekaterih krajih visok nad pol metra.

Letošnja trgateg v Dalmaciji bo za 30% slabša od lanske, ker je v dobi cveta vinske trte močno deževalo.

Neznanci so vlomili v občinski urad v Žuženbergu in odnesli okrog 14 000 Din gotovine.

Pri Celju je vlak povozil služkinjo A. Zalokarjevo. Peljala se je s kolesom preko proge v trenutko ko je privozil vlak. Stroj ji je zdrobil lobanjo in ji odrezal desno roko na dveh mestih.

Kmetijski oddelek banske uprave v Ljubljani je sestavil splošen pregled škode pri zadnjih poplavih. Škoda je ocenjena le na poljskih pridelkih na 11 milijonov Din, število oškodovancev je 25.000, če še prištejemo družinske člane se poviša to število na 100 000.

V vsej bosanski krajini je zapadel prvi sneg, ki ga je 15 do 20 cm.

Pevsko društvo „Zvezda“ v Nišu je priredilo koncert, čigar čisti dobiček, ki znaša več tisoč Din, je določen za naše poplavljenke.

V Dolnjem Križu na Dolenjskem je petim posestnikom zgorelo 15 poslopij. Škoda znaša pol milijona, za varovalnina pa komaj 60.000 Din.

Delavec Josip Gomba v Zagrebu je mešal apno, pri čemer je padel v jamo, ki je bilo polno apna. Ko so ga drugi delavci potegnili iz jame se je Gomba že tako napil apnene vode, da je umrl.

V Beograd so prispeli člani francoske družbe, ki je kupila zemljišče v kraju sv. Varnava, kjer bodo kopali zlato.

Peter Goldberger iz Petrovara. dina je med prepirom ustrelil svojega brata. Po uboju je Peter odšel in se sam javil oblasti.

DRUGOD

V Marylandu je tisočglava množica vdrla v zapore in ubila nekega črnca, ki je bil onečastil belo žensko.

Holandec C. J. Stvete je zgradil ladjo, ki plove z bliskovito brzino 100 km na uro.

Zaprli so nekega 67 letnega kuharja v Metz, ki je zanetil v šestih mesecih osemdeset požarov.

Ameriška milijonarka Rahela Witten je v Parizu izvršila samomor zaradi padca dolarja.

Rusija je odpovedala službo nemškemu inženjerem, ter jih nadomestila s francoskimi tehničnimi strokovnjaki.

Ogenj je do tal upepelil vas Krasne na Poljskem. Zgorelo je 125 hiš.

Neko romunsko vojno letalo ki je bilo nedavno kupljeno v Italiji, je treščilo na tla in se razbilo. Pri tem so bili trije mrtvi in eden težko ranjen.

Na progi Sinaja—Ploesti v Romuniji sta trčila dva vlaka. V enem so vozili petrolej. Vozovi so padli v prepad, pri tem se je petrolej vnel. Pet oseb je bilo ubitih, osem pa hudo ranjenih.

Na francoskem je umrl v starosti 106 let kovač Marc Piq. V svojem 100. letu je še delal v kovačnici. Ljubil je domače vino in je bil samo enkrat v življenju bolan.

V Bolgariji se pojavljajo tropi volkov, ki napadajo vasi, iz česar skiepajo kmetje na hudo zimo.

Bivši ameriški milijonar Graham Weynes, ki so ga še l. 1926 cenili na pet milijonov dolarjev, je postal čistilec čevljev.

Tri ruska letala so nedavno preletela mejo med Mongolijo in Džeholom, pri čemer so jih Japonci obstreljevali.

V Parizu je pod zemljo, v ulici Avenue de Gobelin, eksplodiral plin, ki je zahteval sedem mrtvih in dvajset hudo ranjenih.

Pri podiranju neke stare hiše v Nitri so zidarji našli zakopano železno blagajno s 30.000 Kossuthovimi bankovci, ki imajo danes le že muzejsko vrednost, dočim so prej predstavljali vrednost pol milijona Din.

Lastnik tvornice za nogavice Fekete v Budimpešti je odpovedal službo 700 delavcem in 100 uradnikom, kor so mu davčne oblasti zvišale dajatve, katere ne more zmagati njegovo podjetje.

Pet potnikov so zasačili, ki so se hoteli na italjanski ladji „Vulcania“

Pozor! HEKLIČ ŠTEFAN

trg. z železnino

Točna postrežba!

MURSKA
SOBOTA
LEDAVSKA CESTA

Oblastveno odobrena zaloga smodnika (praja) vseh vrst šiber (špriji) patronov in drugih lovskih potrebščin.

v zaboju brezplačno prepeljati čez Ocean.

Blizu Modene v Italiji je zletelo v zrak skladišče smodnika v Spilan bertu. Enega delavca in eno delavko je raztrgalo na kose, mnogo pa je bilo ranjenih. Zaradi silnega zračnega pritiska sta se porušili še dve skladišči, streha neke hiše se je udrla, daleč naokrog pa so popokale vse šipe.

ZA GOSPODINJE

Škodljivost vode, v kateri se kuha zelišče.

Neki nemški profesor je dal vodo, v kateri se je kuhalo zelišče, piti belim podganam, da bi poskusil, kako učinkuje. Zelo se je začudil, ko je dognal, da trajno uživanje te vode zelo kvarno učinkuje na kri, da se kri začne sesedati. Seveda tega ne opazimo takoj, marveč šele pri potomcih drugega ali tretjega rodu. Dotični profesor meni, da prihaja ta učinek od raznih soli, umetnih gnojil, katerih preide približno dve tretjini v vodo za kuho. Če pomislimo koliko ljudi boleha dandanes baš za tem, da se jim ustavlja in seseda kri, tedaj bi sklepali, da izvira bolezen od zaužite vode, v kateri so se kuhala zelišča. In prav zdaj je moderno in učijo, da zelišč ne smemo odcejati in precejati, marveč, da je v isti vodi največ vitaminov.

Vedeti je, da so tudi vitamini nekaj, v kar ni slepo zaupati.

Nahod.

Zopet se bližajo dnevi, ko bo prehlajenje naš vsakdanji gost. Najbolj navadno prehlajenje, ki se nam največkrat javi in ki nas v jeseni in spomladi najbolj nadleguje, je gotovo nahod.

Brez prehlajenja ni nahoda; pa celo ob najhujšem prehlajenju ne bomo dobili nahoda, če v zraku ni bakterij. Tako prav gori na severu, kjer je sam led in sneg, nahoda ne poznajo, ker se pri tej nizki temperaturi bacili ne morejo razmnoževati. Bacile, ki povzročajo nahod, imamo vsi vedno v ustih in nosu; tam žive kot leni zajedavci, pa nam povzročijo bolezen šele takrat, če se naša koža, sluznica radi prepiha ali prehudega mraza prehladi. O indijancih v Gran Chahu pripovedujejo, da doslej nahoda niso poznali, zdaj pa je postal zanje nevarna bolezen. Prinesli so ga Srednje Evropanci. Zato se zgodi, da je indijec pripravljen Evropanca umoriti že zato, ker sumi, da mu prinaša to grozno bolezen. (Dalje sledi.)

ZAHVALA.

Za obilne dokaze iskrenega sočutja povodom težke izgube našega ljubega moža, očeta, brata itd., gospoda

Emerika Čačinoviča
gostilničarja in posestnika

izrekamo tem potom vsem najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo smo dolžni gasilnim društvoma v Rakičanu in Murški Soboti za častno spremstvo na zadnji poti in poslednji poslednji pozdrav na grobu pokojnika, pevcem za ganljive žalostinke, vsem plemenitim darovalcem cvetja in vencev ter končno vsem, ki so pokojnika v tako obilnem številu spremili na njegovi zadnji poti. Vsem tem naša najiskrenejša zahvala.

Rakičan, 21. oktobra 1933.

Žalujejo ostali.

TON-KINO

Lastnik G. DITTRICH

v MURSKI SOBOTI

Življenjepisa male koristolovke

KIKI

V glavnih vlogah: Anny Ondra in Herman Thimig.

Režija: Karl Lamač.

Predstave se vršijo:

v NEDELJO, dne 29. oktobra popoldne ob 1/4 uri in zvečer ob 1/2 uri.

Spominske knjige od Din 15.— naprej se dobe v knjigarni I. HAHN v M. Soboti. Dospeli so najnovejši **modni časopisi.**

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Pobijanje krošnjarstva

Kr. banska uprava dravske banovine v Ljubljani je izdala vsem srezkim in mestnim naštelstvom, srezki izpostavi v Škofji Loki, upravi policije v Ljubljani, predstojništvu mestne policije v Celju in Mariboru z dne 26. septembra 1933 pod števil. VIII. No. 3541/3 sledečo

o k r o ž n i c o.

Dodatno k okrožnici z dne 16. septembra t. l. VIII. No. 3541/2 s

katero se je odredila najstrožja kontrola trgovskih potnikov in okrožnici z dne 13. septembra t. l. No. 4270/1, s katero so se pojasnili veljavni krošnjaški predpisi, se po naročilu g. pomočnika ministra financ z dne 12. septembra t. l. Pov. br. 952/IV. in z ozirom na sočasno prošnjo zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubni, opozorite na pravkar izdana navodila z naročilom, da z isto strogostjo izvedete nadzorstvo nad krošnjašji in proti njim postopate kakor vam je naročeno glede trgovskih potnikov.

Carinska oblastva nahajajo pri prebivalcih pogosto blago tihotapskega izvora, pri čemer se dotični izgovarjajo, da so blago kupili od nepoznatih oseb. Dokazano je in tu radno dobro znano, da so krošnjaši po sredovalci tihotapskega blaga, zlasti monopolskih predmetov (nežigosani vžigalniki, tobak in cigaretni papir), pa tudi moralno oporečenega blaga (preservativov, pornografskih predmetov itd.) tako, da državni interes in nujni oziri na javno moralo zahtevajo pogosto in energično perlustracijo krošnjašev. Čeprav obrtni zakon v § 397 ne statuirá visoke denarne in zaporne kazni, niti zablembe blaga ne dovoljuje (kolikor ne gre za pregrešek § 399), pa je po § 185 ob. z. odvzeti dovolilo osebam, ki ne izpolnjujejo pogojev § 179, ali ki so bile že enkrat kaznovane zaradi prekrška krošnjaških predpisov. Tudi tu bodi kaznen stroga a pravična.

Da ne bo dvoma, se opozarjate vnovič na predpise odredbe o krajih, v katerih je krošnjašenje prepovedano (Uradni list 266/74 iz leta 1928), po kateri je poleg Ljubljane, Maribora, Celja in Ptuj ter Bleda, Rogaške Slatine, Dobrne in Radencev, poslednjih pet samo v sezoni — prepovedano krošnjašenje v vseh obmejnih srezih. V navedenih krajih pa je dovoljeno krošnjašiti prebivalcem duvanjskega, livanjskega in imotskega sreza, dasi njim ni dovoljeno krošnjašiti v obmejnih srezih. Takozvanim privilegiranim krošnjašjem (pri nas Kočvarjem in Črnomeljcem za tkzv. kočevsko blago, t. j. južno sadje in slaščice) pa je dovoljeno krošnjašiti povsod. Prebivalci zgoraj označenih srezov ne spadajo med privilegirane, smejo pa, če jim ni posebej zabranjeno, obiskovati sejme in tržne dneve povsod. Z ozirom na to pravno stanje ni dovoljeno nikomur krošnjašiti s trgovskim (galanterijskim, manufakturnim itd.) blagom v obmejnih srezih, glavnih mestih in kopališčih, kolikor ne velja izjema za prebivalce onih treh srezov, kakor je zgoraj omenjeno.

Opozarjate se dalje, na vidiranje krošnjaških knjižic ne velja več in zato tudi ne zglaševanje krošnjašev pri uradih. Krošnjašje ki kršijo monopolne predpise, naj se vselej po zaslišanju izroče organom finančne kontrole.

Združba trgovcev opozarja radi tega vse svoje člane na prednjo okrožnico in stroga navodila kr. banske uprave, ki bodo imele popoln učinek le ob sodelovanju vseh neposredno prizadetih.

Zato naj vsakdo prekršek gornjih navodil takoj prijavi najbližnjemu varnostnemu organu (orožniku) odnosno sreskemu načelstvu a istočasno pa to sporoči tudi Združbi trgovcev v Murski Soboti.

Združba bode na podlagi teh prijav lahko uspešneje zasledovala protizakonita delovanja takih nepoklicnih trgovcev in se bo s tem lahko popolnoma zatrla.

KMETIJSTVO

Konserviranje zelene krme. (Silo.)

XII.

Skvašena krma.

Kvasenje v silosu je gotovo v 6 do 8 tednih. Po tem času se že lahko silo odpre in začne s skvašeno krmo polagati.

Pravilno skvašena krma mora imeti prijeten aromatičen duh, nekako takšen kot sveži kruh Oster duh povzroči očetna, žarki pa maslena kislina, ki nastane pri pokvarjenem ensiliranju. Posebno žarki duh je neprijeten, ker se dolgo drži obleke in erodja, smrdi pa tudi okrog poslopij, tako da prežene marsikateremu novincu veselje do ensiliranja.

Barva mora biti precej podobna barvi še sveže krme ali pa je bolj žuto zelena. Previsoka toplota napravi ensilažo bolj temno (kar se pa lahko prepreči, če se vložene rastline bolj stlačijo) in težje prebavno. Posamezni deli rastlin se morajo zlahko spoznati. Skvašena krma ne sme biti presuha, pa tudi ne premokra ali celo sluzasta.

V dobrem pravilno zgrajenem silosu se drži kuruzna ensilaža do deset let, mešana ensilaža pa dosti krajši čas. Otavo in podobno priporočajo celo takoj pokrmiti ko je zadosti skvašena, to je 6 do 8 tednov potem, ko je bila vložena in pokrita.

J. K.

Jesenska saditev sadnega drevja.

Sadno drevje sadimo spomladi in jeseni. Vendar iz večletnih izkušenj priporočajo razni sadjarji saditev sadnega drevja v jeseni. Predvsem seveda v boljših in zavetnih legah, kjer je drevje zavarovano že po naravi. Mogoče bi bile izjeme le v ravninah na odprtem polju. Na splošno pa je najboljši čas za saditev sadnega drevja v jeseni. Jesenski čas je bolj vlažen nege spomladanski, radi česar se drevje lažje prime.

Upoštevati je predvsem vse pogoje, ki so neobhodno potrebni tudi pri tem opravi, ako hočemo doseči dober uspeh.

Za jesensko saditev se moramo pravočasno pripraviti. Nekaj tednov pred saditvijo skoplremo jame ne zato določenih prostorih (mestih), da se zemlja prezrači in nekoliko sprhne. V višjih legah naj bodo jame široke čez 2 m v premeru in 60–70 cm globoke. V nižji legi pa naj bodo drevesca pitvo posajena. Ne smemo s preglobokimi jamami zavajati korenin, da rastejo navzdol, ker bi čez nekaj let ne dobivale zadostne hrane. Globokejšje jame so namestu le tam, kjer je kraj podvržen suši. Drevesce naj raste le v taki globini, ko se zemlja poleže, kakor je rastlo prej.

Nabaviti si moramo le zanesljivo sadno drevje. Preskrbeti si moramo dovolj močne količe, če je potrebno tudi izboljšamo zemljo in si preskrbimo gnoj.

Pri zasajenju moramo odstraniti t. j. vodoravno prerezati vse zlomljene ali nalomljene korenike za zlomljenim mestom do zdravega lesa in vse ostale korenine. Pred saditvijo pomočimo korenine v gosto brozgo iz vode svežega kravjeka in ilovice; nato jih zasujemo z boljšo prstjo, ki jo imamo (s kompostom). Vsako drevesce razkužimo od vrha do tal z zmesjo vode (15 litrov), modre galice (45 dkg) in apna (30 dkg). Če je mogoče pokrijemo kolobar okrog drevesca z drobnim gnojem in pokrijemo s smrečjem.

Letos je na razpolago mnogo sadnega drevja. Tako ima tudi krajevni šolski odbor v Kruplivniku razne sorte nizko in visokodebelnih jablan po 6–8 Din komad.

Ureditev umetnih travnikov, bo zopet podpirala Kr. banska uprava z zdatnimi podporami pri nabavi travniških semen, umetnih gnojil in strojev, potrebnih pri pravilnem gospodarstvu s travniki in pašniki. Natančnejša navodila dobite pri obč. uradih ozir. pri pristojnemu kmetijskemu referentu.

Prispevek Ban. uprave k zidavi silosev. Banska uprava v Ljubljani bo prispevala k zidavi silosev in silo-jam z zneskom 50 Din v gotovini k vsakemu kubičnemu metru prostoraščine, toda do največ 50 kubičn. metrov prostornine. Točnejša navodila dobite pri občinskih uradih in pri pristojnemu kmetijskemu referentu. Kolikor pa poznamo banovinski proračun, je malo upanja, da bi dobili vsi prosilci podporo, vendar pa naj napravi vsak prošnjo, da bodo pri banski upravi videli zanimanje in s prihodnjim proračunu omogočili več podpor za to, ravno za tukajšnje razmere tako važno akcijo.

Letna skupščina Zveze živinorejskih selekcijskih organizacij bo v nedeljo dne 26. novembra t. l. ob 9 uri pri Zemljiču v Beltincih.

Tržne cene.

Maribor. Na mariborski svinjski sejem dne 20. oktobra je bilo pripeljanih 280 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5–6 tednov stari kom. Din 80 100, 7 9 tednov stari kom. Din 120 160, 3 4 mesece stari kom. Din 200 250, 5–7 mesecev stari Din 350–400, 8–10 mesecev stari Din 450–520, 1 leto stari kom. Din 580–650; 1 kg. žive teže Din 7 8, 1 kg. mrtve teže Din 10–10 75. Prodanih je bilo 163 svinj.

Zagreb. Na zagrebški sejem je bilo pripeljanih 13 bikov, 301 krav, 54 junic, 76 volov, 19 juncev, 84 telet, 166 konjev in žrebet, 2 kozi, 352 svinj 225 prašičev.

Cene so bile za kg. žive teže sledeče: biki 3.50, krave za mesarske svrhe 3–3.25, krave klobasarice 2.40 2.50, junice za mesarske svrhe 3.50 do 4, voli I. vrste 4.25–4.80 II. vrste 3.50 do 3.70, bosanski voli 3, svinje pitane 6.50, svinje plemenske 6.80 do 7, prašiči kom. 80–130, konji par 3000–5000, žrebeta kom. 1200–1500, konji za klanje 0.75–1.50, svinje sremske kg. 11, teleta živa 7–8 25 in teleta zaklana kg. 10 11 Din.

Deželni pridelki:

Cene v dinarjih za 100 kg.

Zagreb: detelja 50–55, otava 45–50, seno 40 45, slama za steljo 30–35, drva 60–250, krompir 0.60 do 0.75, repa 0.25–0.30 za kg.

Novi Sad: 19. oktobra 1933. Pšenica bačka 98–99 bačka okolica Sombor 97 98, srednja bačka 99 do 100, gornja bačka 101–102, ladja Tisa 97–98, bačka ladja Begej in Dunav 97–98, južnobanatska 91–92.

Koruza: bačka okolica Sombor in sremska nova sušena za oktober pariteta Indija 58–60, bačka bela 80–82 50, banatska 61–63, bačka ladja Sava Begej 65–67, bačka ladja Tisa in Dunav 66–68, ostalo neizpremenjeno.

Sombor: Pšenica 20. oktobra 1933 bačka okolica Sombor 98 100, gornja bačka 102–104, srijemska in slavonska 97–99, banatska 99–101, banatska potiska 101–103.

Ječmen: bačka prompt železnica 67–68, bačka bela 82–84, Bačka Dunav in Tisa 68–70.

Moka: bačka 0g in 0gg 187 50 do 207.50; (2) 167 50–187.50; (5) 157.50 167.50; (6) 107.50 117.50; (7) 77.50–87 50; (8) 35.50–60.

Objavljam,

da nisem jaz in moj nedoletni otrok plačnik za nobene dolgove, ki bi jih kdo drugi narejal za mojo pokojno ženo Bejek Irmo. Naročnik sem jaz kot njeni mož.

Bejek Jožef posest.

Nova ulica 5.

Murska Sobota.

Prodajam posestvo z lepo novo hišo blizu cerkve. Plačilni pogoji so jako ugodni. Reflektanti naj se javijo pri GUMILAR JANEZU krojaču v Gornji Lendavi. 2

Težki in poltežki

delovni konji

stari 3–5 let (kobile) — tudi prevozniki konji in za teže, po najnižjih cenah na prodaj. Interesenti naj se obrnejo na **Julija Hoffmann, Čakovec, Medžimurje.**

E 1875/33–6

Dražbeni oklic

Dne 10. novembra 1933 ob 1/2 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 18. dražba nepremičnin hiše, dvor, travnikov in njiv.

Zemljiška knjiga Gradišče 1/2 vl. št. 3, 187.

Zemljiška knjiga Tropovci 1/2 vl. št. 104.

Zemljiška knjiga Murski Črnci vl. št. 153.

Cenilna vrednost: 76.469 D. 50 p.

Vrednost pritikline: 5160 Din.

Najmanjši ponudek: 50.979 D. 41 p

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradi deski sodišča.

Sresko sodišče v M. Soboti, dne 28/9. 1933.

J 1193/33–3

Dražbeni oklic

Dne 13. novembra 1933 ob 1/2 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 18. dražba nepremičnin klavnice in stavbišče.

Zemljiška knjiga Sotina 1/2 vl. št. 483, 484.

Cenilna vrednost: 33345 Din.

Najmanjši ponudek: 16672 Din 50 p.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Sresko sodišče v M. Soboti, dne 19/10. 1933.